

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **P. H. S.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. května 2018, č. j. OAM-37/ZA-
ZA12-HA08-2018, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce v rozsahu výroku o neudělení mezinárodní ochrany včas podanou žalobou, v níž uvedl, že žalovaný v řízení o udělení mezinárodní ochrany věc nesprávně posoudil.
3. Žalobce v úvodu namítl, že žalovaný nepostupoval podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nepřihlédl k okolnostem daného případu – rodinným vazbám žalobce v České republice. Žalovaným bylo dále porušeno ustanovení § 14 zákona o azylu, jelikož nepřihlédl ke skutečnosti, že žalobce žije v České republice již 37 let a vnímá ji jako svůj domov. Má zde rovněž přítelkyni a syna. Žalobce je dále přesvědčen, že žalovaný porušil i § 14a zákona o azylu, jelikož splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany. V zemi jeho původu mu totiž hrozí vážná újma v souvislosti s tamějším politickým režimem. Žalovaný dále nepřihlédl pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo a nejednal tak dle ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu. Žalobce uzavřel výčet ustanovení, která měla být žalovaným porušena, odkazem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který měl žalovaný zohlednit, neboť v případě návratu do vlasti dojde k zásahu do jeho rodinného a soukromého života.
4. Žalobce svou argumentaci dále rozvedl. Uvedl totiž, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z důvodu, že ve Vietnamské socialistické republice (dále jen „Vietnam“) panuje nedemokratický režim a komunismus. Žalobce přijel do České republiky v roce 1981 za účelem studia. Zde navštěvoval odborné učiliště a následně podnikal. Do roku 2003 rovněž disponoval povolením k trvalému pobytu, o něž v důsledku pobytu na jiné než ohlášené adrese, přišel. V roce 2004 se žalobce oženil a získal tak další pobytové oprávnění. To bylo platné jen do roku 2014, neboť poté si jej žalobce zapomněl prodloužit. V roce 2015 byl žalobce pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce dvou let, a to za trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy.
5. Žalobce dále poukázal na to, že v České republice má syna, se kterým sdílel společnou domácnost do jeho čtyř let, ale poté se s manželkou (matkou jeho syna) rozvedli. Žalobce se se synem vzájemně navštěvovali jednou za tři až čtyři měsíce, v telefonickém kontaktu byli asi třikrát týdně. Výživné na syna posílal žalobce každý měsíc. Žalobcem bylo dále upřesněno, že má v České republice již pět let přítelkyni, s níž žije od roku 2013 ve společné domácnosti. Ve Vietnamu takové zázemí nemá a nechce se tam vrátit. V roce 2008 se žalobce ve Vietnamu zúčastnil demonstrace a policie ho upozornila na to, aby se takového jednání napříště zdržel. Právě na základě těchto skutečností má žalobce za to, že naplnil podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu. Pokud by se do Vietnamu vrátil, mohl by být vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení v souvislosti s nedemokratickým režimem, který je zde nastolen. Rovněž by byl v případě žalobcova návratu do země původu porušen čl. 8 Úmluvy, jelikož by nebyl respektován jeho soukromý a rodinný život, obydlí a jeho korespondence. Žalobce opětovně poukázal na skutečnost, že v České republice žije již 37 let a vybudoval si zde, na rozdíl od Vietnamu, veškeré své soukromé a rodinné vazby. Právě tyto rodinné a soukromé vazby ho rovněž opravňují k udělení azylu z humanitárního důvodu ve smyslu § 14 zákona o azylu.
6. Žalobce uzavřel, že nemá důvěru v právo a spravedlnost ve Vietnamu. K této problematice odkázal na zprávu Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018, která pojednávala o lidských právech ve Vietnamu za rok 2017, kde žalobce poukázal zejména

na porušování lidských práv postupy státních orgánů a příslušníků tamějších bezpečnostních složek. Žalobce odkázal i na zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 20. 4. 2018 o stavu lidských práv ve Vietnamu za rok 2017, z níž ocitoval pasáže týkající se nejvýznamnějších problémů porušování lidských práv, kterým obyvatelé Vietnamu čelí. Na závěr odkázal žalobce i na zprávu Amnesty International ze dne 22. 2. 2018, která se rovněž věnovala omezením lidských práv, jako např. omezením práva na svobodu projevu.

7. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel její oprávněnost a trval na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť dle jeho názoru žalobní námitky neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí a nemohou závěry učiněné žalovaným zpochybnit. Žalovaný má za to, že zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí, které založil do správního spisu a na něž ve vyjádření odkázal.
9. Žalovaný dále upozornil na to, že žalobce v průběhu správního řízení přímo uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodu legalizace pobytu na území České republiky poté, co zde pozbyl pobytové oprávnění. Návrat do Vietnamu odmítá žalobce z důvodů neexistence azylu, ale žádných potíží se neobává, vrátit by se mohl. Žalobce také nesouhlasí s vietnamským politickým režimem. Žalovaný proto uzavřel, že po provedeném řízení dospěl k jednoznačnému závěru, že žalobce ve vlasti neměl žádné potíže relevantní z pohledu možného udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem a ani v případě návratu mu nehrozí nebezpečí vážné újmy.
10. Žalovaný k tomuto odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se těmito svými závěry dle jeho názoru dostatečně zabýval a přezkoumatelným způsobem je odůvodnil. Žalovaný odmítá obecně formulované námitky uvedené v podané žalobě jako zcela nedůvodné a trvá na správnosti jím vydaného správního rozhodnutí, a to pokud jde jak o žalobou napadené neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a humanitárního azylu, tak o neudělení humanitárního azylu podle § ustanovení 14 zákona o azylu.
11. Žalovaný uzavřel, že podle jeho názoru napadené rozhodnutí nebylo žalobou zpochybněno a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce na výzvu krajského soudu obsahující řádné poučení nevyjádřil nesouhlas s takovým postupem.
13. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
14. Žalobce podal dne 15. 1. 2018 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Z obsahu správního spisu bylo krajským soudem zjištěno, že žalobce poprvé požádal o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky dne 13. 2. 2003. Rozhodnutím správního orgánu ze dne 1. 9. 2003, č. j. OAM-621/VL-19-C10-2003, nebyla žalobci mezinárodní ochrana udělena, neboť v průběhu správního řízení bylo objasněno, že hlavním důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla legalizace pobytu žalobce na území České republiky, jelikož ten neměl cestovní pas a povolení k pobytu. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, kterou vzal v průběhu řízení před Krajským soudem v Ostravě zpět. Usnesením jmenovaného soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 24 Az 2167/2003-22, bylo poté řízení zastaveno. Důvodem druhé

(projednávané) žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice je to, že zde má syna, s nímž aktuálně není v kontaktu a rád by ho vyhledal. Sám žalobce přitom uvedl, že zde žije od svých 17 let a přivykl zdejšímu životu. Žalobce nesouhlasí s politickým režimem ve Vietnamu, který není demokratický a rovněž poukazoval na to, že v České republice má přítelkyni (pozn. přítelkyně je odlišná od matky jeho syna). Jako důvod žádosti uvedl žalobce opět legalizaci pobytu na území České republiky.

15. V rámci pohovoru provedeného dne 19. 1. 2018 dále uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamu, kinhské národnosti, je bez náboženského vyznání, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, hnutí nebo organizace. Do České republiky přicestoval letecky v roce 1981 za účelem studia. Zde navštěvoval odborné učiliště a následně podnikal. Do Vietnamu se poté čtyřikrát vrátil, aby navštívil rodiče (v roce 1986, 1989, 2008 a 2009). Nikdy neměl žádné problémy s vycestováním ze země. V roce 2008 se zúčastnil ve Vietnamu demonstrace, policejními složkami byl tehdy upozorněn, aby tak již příště nekonal. Po návratu do Vietnamu v roce 2009 již žádné problémy s policií neměl, ani nebyl z ničeho oficiálně obviněn. V jiných státech Evropské unie nebyl a nemá udělená žádná víza nebo povolení k pobytu v jiných státech. Žalobce potvrdil, že jeho zdravotní stav je zcela v pořádku, nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. Žalobce do roku 2003 disponoval povolením k trvalému pobytu, o něž v důsledku pobytu na jiné, než ohlášené adrese, přišel. V roce 2004 se žalobce oženil a získal tak další pobytové oprávnění. To bylo platné jen do roku 2014, neboť poté si jej žalobce již neprodloužil. V České republice byl žalobce Obvodním soudem pro Prahu 10 odsouzen rozsudkem ze dne 29. 4. 2016, sp. zn. 51 T 155/2015, za nedovolenou výrobu a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, a to k trestu odnětí svobody v trvání 2 let nepodmíněně. Žalobce se provinil i mařením výkonu rozhodnutí a vykázání dle ustanovení § 337 odst. 1 písm. c) zákona č. 40/2009, trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále je „trestní zákoník“), a byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. 5. 2013, sp. zn. 5 T 126/2013, odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců nepodmíněně. Dále byl Obvodním soudem pro Prahu 1 odsouzen rozsudkem ze dne 2. 2. 2011, sp. zn. 6T 7/2011, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců za maření výkonu rozhodnutí a vykázání dle ustanovení § 337 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku. Za maření výkonu rozhodnutí a vykázání dle ustanovení § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku byl žalobce odsouzen trestním příkazem Městského soudu v Brně ze dne 17. 5. 2010, sp. zn. 7 T 77/2010, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání 1 rok. Na daný případ se následně vztahovala amnestie prezidenta republiky účinná ode dne 1. 1. 2013. Obvodním soudem pro Prahu 1 byl žalobce dále trestním příkazem ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. 5 T 80/2010, odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 9 měsíců za krádež dle ustanovení § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Za krádež byl dříve odsouzen i Obvodním soudem pro Prahu 10 dne 16. 7. 2010. Žalobce byl dále Městským soudem v Brně odsouzen trestním příkazem ze dne 25. 1. 2010 k podmíněnému odnětí svobody na šest měsíců za spáchání trestného činu dle § 268 odst. 1 trestního zákoníku - porušení práv k ochranné známce a jiným označením.
16. Žalobce je rozvedený, má jedno nezletilé dítě, které žije v České republice se svou babičkou. Syn žalobce jej jednou navštívil ve vězení a udržovali i telefonický kontakt do cca poloviny roku 2017. Žalobce uvedl, že se synem žil pouze do jeho čtyř let věku, poté se s jeho matkou rozvedl a žalobce se přestěhoval jinam. Po rozvodu se vídal se synem každé tři až čtyři měsíce, volali si několikrát týdně. Žalobce dále uvedl, že má v České

republiky přítelkyni, se kterou žije ve společné domácnosti od roku 2013. Přítelkyně je soběstačná a podniká, navštěvovala ho ve vězení.

17. Žalobce uvedl, že by se do Vietnamu mohl bez problémů vrátit, ale nemá tam žádné zázemí.
18. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobce kromě jeho výpovědí vycházel z výroční zprávy Human Rights Watch 2017 – Vietnam ze dne 18. 1. 2018; Informace MZV ČR, OAMP ze dne 10. 11. 2017 – Bezpečnostní a politická situace v zemi; výroční zprávy Evropské unie o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2016 – Vietnam ze dne 16. 10. 2017; zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) Údaje o zemi Vietnam, květen 2016; výroční zprávy Amnesty International 2016/2017 – Stav lidských práv ve světě - Vietnam, ze dne 22. 2. 2017; zprávy Freedom House – Svoboda ve světě v roce 2017 - Vietnam z ledna 2017. Po skončení pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla žalobci dána možnost se dle § 36 odst. 3 správního řádu seznámit s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti nevyužil, žádné doplnění podkladů či dokazování nežádal, nevzněl žádné námitky.
19. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
20. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na: www.nssoud.cz).
21. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
22. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
23. V otázce věcného posouzení krajský soud ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že žalobce nebyl v zemi svého původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu (to ostatně ani netvrdil) nebo že by mohl mít důvodnou obavu z pronásledování

pro některý z důvodů uvedených v písm. b) citovaného ustanovení. Z výpovědi žalobce je zcela zřejmé, že vlast opustil legálně v roce 1981, když do České republiky přicestoval za účelem studia na základě mezinárodních dohod mezi státy. Udělení azylu z důvodů vymezených v § 12 písm. a) zákona o azylu tak nepřicházelo vůbec v úvahu, protože žalobce zcela jasně uvedl, že nebyl členem žádné politické strany či zastáncem určitých politických názorů. Žalobce sice uvedl, že se v roce 2008 jednou zúčastnil demonstrací ve Vietnamu a policií mu bylo doporučeno, aby tak již v budoucnu nečinil, ale sám žalobce z tohoto jednání policejního orgánu nevyvozoval žádné důsledky. Jak také potvrdil, v roce 2009 již po příjezdu do Vietnamu žádné potíže s policejními složkami neměl. Důvody svého odchodu z Vietnamu s touto problematikou vůbec nespojoval. Žalobce naopak uvedl, že v případě návratu do vlasti se ničeho neobává, ale nemá tam žádné zázemí. Z uvedeného je zřejmý účel podání žádosti o mezinárodní ochranu, a to legalizace pobytu. Uvedený důvod však nespadá mezi taxativně vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu. Otázkou legalizace pobytu se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zabýval opakovaně, například v rozsudku ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010, kde Nejvyšší správní soud uvedl: *„Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území ČR a nelze jej využít jako „náhradní řešení“ v případech, kdy cizinec přestal splňovat podmínky pro získání pobytového statusu dle zákona o pobytu cizinců na území ČR“*

24. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu krajský soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu např. ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, či ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005-51, v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004-50, je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*
25. Vzhledem k výše uvedenému soudu nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území České republiky a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny již citovaným zákonem o pobytu cizinců. Krajský soud tak dospěl k závěru, že jediným důvodem žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci jeho pobytu na území České republiky, což bylo žalobcem také potvrzeno. Tento důvod je azylově irelevantní. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se tak soud plně ztotožnil, ostatně, žalobce v tomto směru ani nic nenamítal.
26. Azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta. V posuzovaném případě žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 citovaného zákona, proto na něho toto ustanovení nedopadá. Koneckonců, ani proti této části výroku rozhodnutí žalobce nebrojil.

27. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Žalobce měl za to, že mu svědčí možnost udělení azylu z humanitárních důvodů. Za případ zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu přitom považoval to, že v České republice pobývá již 37 let, má zde přítelkyni, syna a Českou republiku vnímá jako svůj jediný domov.
28. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkouvává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Nejvyšší správní soud se k tomuto vyjádřil dále v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, takto: *„Udělení azylu z humanitárních důvodů je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkouvává soud pouze v omezeném rozsahu. Soudu nepřísluší přezkouvávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je skutečně věcí diskrečního oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkouvává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl.“* Samotné správní rozhodnutí tak podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).
29. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
30. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany ve formě humanitárního azylu z důvodu, že na území České republiky má syna a přítelkyni. Krajský soud hodnotil, zda žalovaný nevybočil z mezí, které mu pro správní uvážení stanovuje zákonná úprava. Při posuzování pak krajský soud vycházel z toho, že správní uvážení neznamená libovůli správních orgánů v rozhodování a nemůže vést k nepodloženým rozhodnutím. Každé

správní uvážení probíhá v přesně vyznačených mezích, stanovených příslušnou správní právní normou, minimálně podle základních zásad, jimiž je ovládáno rozhodování správních orgánů a to podle zásady legality a vázanosti správy zákonem. Lze konstatovat, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný věnoval posouzení žalobcovy rodinné, sociální a ekonomické situace, přičemž přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Při svém posuzování (na str. 7-8 napadeného rozhodnutí) nevybočil z rozsahu stanoveného zákonem.

31. Krajský soud obiter dictum upozorňuje, že institut azylu slouží k ochraně osob, které jsou na území své vlasti pronásledováni. Takový institut tak nelze využít k legalizaci pobytu cizince na území České republiky z důvodů, jež nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu ve smyslu zákona o azylu. V případě žalobce je navíc zřejmé, že nutnost vycestování natolik zásadní zásah do jeho osobního života nepředstavuje. V průběhu správního řízení naopak vyšlo najevo, že se se svým synem fyzicky nestýká, jedná se navíc již o dospělou osobu. Výkon svého rodičovského práva tak může vykonávat i ze zahraničí. Pokud žalobce navíc uváděl, že si za dobu pobytu v České republice již přivykl místním poměrům, lze mít s ohledem na jeho deliktní minulost za to, že tomu tak není. Krajský soud ve shodě se závěry správního orgánu tak žalobcovy námitky jako důvodné pro udělení humanitárního azylu v tomto případě neshledal.
32. Následně krajský soud přezkoumal postup žalovaného ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
33. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
34. Žalobce je toho názoru, že byly naplněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu. Za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu pak považoval fakt, že v České republice má syna a zázemí, přítelkyni se kterou žije. Žalobce poukázal rovněž na to, že nemá důvěru v právo a spravedlnost ve Vietnamu a má za to, že v zemi původu mu hrozí vážná újma v souvislosti s tamějším politickým režimem.
35. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se

odůvodnění neudělení doplňkové ochrany věnoval na stranách 8 až 12 napadeného rozhodnutí. Řádně se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě uložení či vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přílehavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikatury Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. V daném případě žalobce neuvedl žádnou relevantní skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl ve Vietnamu vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný vycházel jak z výpovědi žalobce, tak i z informací získaných ve správním řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž své závěry podpořil odkazem na konkrétní podklady. Žalovaný sice uvedl, že situace ve Vietnamu je v oblasti ochrany lidských práv problematická, ale právě na základě podkladů založených ve správním spisu nelze vyvozovat, že veškeré obyvatelstvo této země je těmito problémy postihováno. Krajský soud s tímto názorem souhlasí a doplňuje, že žalobce v tomto směru ani žádné konkrétní události, které by svědčily o jeho pronásledování, hrozbě mučení nebo ponižujícího zacházení, neuvedl. Žalobce pouze obecně sdělil svoji nedůvěru ve státní zřízení ve své vlasti, bez dalších skutečností vztahujících se konkrétně k jeho osobě. Rovněž je třeba poukázat na to, že žalobce několikrát do vlasti a z vlasti bez jakýchkoliv problémů vycestoval a ani v průběhu jeho pobytu ve Vietnamu (až v délce půl roku) nebyl vystaven žádnému jednání ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu.

36. Žalovaný přesvědčivě zdůvodnil, že nebyla zjištěna žádná hrozba v souvislosti s návratem žalobce do jeho vlasti. Z materiálů založených ve správním spisu pak dovedl, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Krajský soud pouze stručně doplňuje, že z informací dostupných mu z úřední činnosti, včetně zpráv z veřejných sdělovacích prostředků, lze shodné závěry učinit i v současnosti.
37. Případné vycestování žalobce rovněž nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. V této souvislosti se žalovaný zabýval i otázkou rodinného života žalobce, konkrétně jeho sdělením, že v České republice žije jeho přítelkyně a syn (z dřívějšího vztahu). Přílehavě v tomto směru odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které rodinné vazby cizince v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť instrumentem pro legalizaci pobytu takového cizince je zákon o pobytu cizinců, nikoliv zákon o azylu. Žalovaný přitom správně upozornil na to, že je právě na žalobci, aby rozhodoval o způsobu a formě svého dalšího pobytu na území České republiky. S těmito závěry se krajský soud plně ztotožňuje. A doplňuje, že je to právě žalobce, který na základě svého uvážení a jednání má možnost požádat o některou z forem pobytu cizince na území České republiky. Pokud ovšem vlastní vinou přestal splňovat podmínky pobytu cizince na území, lze to přičítat pouze k jeho tíži a nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany České republiky. Nelze tak žalobci přisvědčit v tom, že by žalovaný nepřihlédl k okolnostem případu (spočívající v rodinných vazbách žalobce) ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu.

38. Krajský soud po zhodnocení výpovědi žalobce, posouzení doby a hlavního motivu jeho odchodu z vlasti, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle 14a odst. 2 zákona o azylu. Kromě toho nelze shledat jako závažný důvod pro udělení některé z forem doplňkové ochrany ani to, že jeden z motivů žalobce pro setrvání na území České republiky je jeho syn. Fakt, že žalobcův syn nabytí zletilosti, změnila částečně postavení žalobce, který již nemá zákonné povinnosti vyplývající z výkonu jeho rodičovské odpovědnosti, ale disponuje tak jen rodičovskými právy, která může adekvátně vykonávat i ze zahraničí. Soud má po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně ještě jednou v podrobnostech odkázat.
39. Krajský soud dále konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.
40. Žalobci na základě výše uvedeného nelze přisvědčit v tom, že by žalovaný nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany (ať už azylu či ochrany doplňkové) vyšlo najevo, či že by při vyhodnocování obstaraných důkazů porušil zásadu jejich volného hodnocení.
41. Krajský soud proto uzavírá, že neshledal namítané formální nedostatky napadeného rozhodnutí ani žádné vady správního řízení, které předcházelo jeho vydání. Dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu). Pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

42. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je však patrné, že žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 24. května 2019

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce